

A Goeben sikere.

Konstantinápoly, december 15. A pétervári táviratok híresztelték, hogy a Szabasztopol irányában még a múlt hónap végén lefolyt tengeri ütközetben az orosz hadihajók jelentékeny károkat okoztak a török flottának és harcképtelenné tették a *Javus Sultan Selim* (Goeben) és a *Midili* (Breslau) hadihajókat. A török főhadiszállás minapi közleménye már elég csattanósan megcáfolta a pétervári híreket. Kétségtelen, hogy a Javus Sultán Selim a múlt héten *sikeresen bombázta Batum környékét*, ami a legjobb bizonyítéka annak, hogy a múlt havi tengeri ütközetben szenvedett jelentéktelen sérülését teljesen kijavították. Ebben az ütközetben a Javus Sultán Selim a már jól ismert ügyességével és gyorsaságával harcolt a tulerőben levő orosz flotta ellen és szinte csodálatos, hogy mindössze egy ágyugolyót kapott, mely végigseperte a fődélzetét. Maga a kapitány is megsérült, de sebesülése nem volt veszélyes. A matrózok közül nyolcan estek áldozatul. Még kevesebbet szenvedett a *Midili*. Ennek egyik kéményét lőtték szét és egy-két matrózát megsebesítették. Az ütközet után mind a két hadihajó a Boszporuszba ment s néhány napig Kadiköj előtt állott, amíg sérüléseit teljesen helyre hozták.

AHOGY AUSZTRÁLIÁBAN ELKÉPZELIK.

Berlin, december 15. A Reuter-ügynökség a következő melbournei jelentést közli: Az ausztráliai főkormányzó nagy ünnepek keretében nyújtotta át a zászlót azoknak a csapatoknak, amelyeket Ausztrália az entente segítségére küld. A főkormányzó a zászló átnyújtásakor így szólott:

— *Vezessen ez a zászló benneteket győzelmesen Berlinbe!*

Spee admirális tragikus reménye.

Berlinből jelentik: Északamerikai lapok azt írják, hogy a Falkland-szigetek mellett vívott tengeri ütközetben a német *cirkálók az angol és japán hajóraj közé szorultak*. A *Sarnhorst* mindaddig tüzelt, amíg ágyúja a víz alatt eltűntek. Berlinben az a vélemény, hogy a német hajók a viharos tengeren ép szemmel akarták magukat ellátni és hogy *ceskély szénkészetük következtében nem tudták gyorsaságukat kihasználni*. Amikor Spee gróf admirális két évvel ezelőtt külföldi utra indult, rokonai azt kérdezték tőle, hogy mit fog tenni, ha időközben háború tör ki, mire ezt felelte:

— *Akkor, remélem, hogy sok angolial együtt a tenger fenekén fogom magám találni.*

Vállvetve, mint jó testvérek.

Arról, hogy az északi harctéren magyar, osztrák és német katonák hogyan tartják a fegyverbarátságot, a berlini Lokalanzeiger egyik harctéri tudósítója a következőket jelenti:

Valamennyi állomáson csak úgy huzogzik mind a két hadseregnek formaruhája és amikor a véletlen ugyanabba a kocsiszkaszba hozza őket össze, nagyon hamar kötnek barátságot. Néha bajt okoz a nyelv, amikor például a csukaszürke formaruhába Magyarországból való emberek bujtak, de ez nem ejt esorbát a kölcsönös örömmön. A magyarok között mindig akad egy, aki néhány szót tud németül és tolmácsként szerepel. Cigarettával és pipadohánnyal kínálják meg egymást és amikor véget ér a közös utazás, *nevetve nyújtják egymásnak kezüket és szerszert mondanak egymásnak*. Ezt a jó magyar katonaudvözlést hamar elsajátították a németek.

Az egyik állomás — a nevét természetesen nem szabad megmondani — azon a vonalon fekszik, ahol még néhány nappal ezelőtt

egy osztrák és magyar katonai parancsnokság volt elhelyezve. Ez a parancsnokság elindult innen, messzire előre, *Oroszországba*, de a parancsnokságnak egy része még tovább ott maradt s erről az állomásról intézi a harcélre való utánszállítást. A kis pályaudvaron magyar népfölkelők őrködnek és a városka még tele van osztrák és német katonákkal. *Többnyire magyarok*, akik alig tudják megköszönni a vendégszeretetet, amelyben őket a polgárok részesítik. De ezek ellenére *nagyon megszerették Magyarországot dalás és katonás fiát*. Kérdést tettem három-négy emberhez és valamennyien ezt felelték nekem:

— *Gyönyörű fiúk, oly snájdigok valamennyien és annyira tudnak lelkesedni; a tiszték oly szeretetreméltók és előzékenyek, a legények oly tisztességesek és mindig oly jókedvűek*. Igazán sajnáljuk, hogy itt kell bennünket hagyniok.

Nagyon szeretném tudni, vajjon az antwerpeniek is ezt mondták-e az angolokról?

Messze kiinn a lövőárkok frontján egymás mellett fekszik egy tőgyökeres magyar ezred és egy német ezred. Mind a ketten hadseregük *vállát* alkotják és amikor az egyik harcra, akkor a másik nem maradhat tétlenül. Amikor a harcban szünet áll be, egymást meglátogatják és a Pomerániából való gránátos már régen megbarátkozott a Bánságból való bakával. Ha az egyiknek panasz

Szeged a háboru ötödik hónapjában.

— A közigazgatási bizottság ülése. —

(Saját tudósítónktól.) A közigazgatási bizottság kedden délután négy óraker ülést tartott *Cicatricis* Lajos dr. főispán elnöklésével. A főispán jelentette, hogy *Kedacic* Károly pénzügyigazgató nyugalomba vonult és öfeisége a legfelsőbb elismerésével tüntette ki ez alkalommal. Helyébe *Törös* Sándor dr.-t nevezték ki és királyi tanácsosi címmel tüntették ki. A főispán indokoltan tartja, hogy amikor a bizottságnak egy régi és érdemes tagja távozik, akkor jegyzőkönyvíleg emlékezzék meg *Kedacic* érdemes működéséről és átiratban értesitse erről. Egyben a közigazgatási bizottság nevében üdvözlö az új pénzügyigazgatót, *Törös* Sándort és biztosítja a bizottság jóakaratu támogatásáról.

A bizottság egyhangulag hozzájárult a főispán előterjesztéséhez.

A távol levő tiszti főorvos helyett *Andrássy* Ferenc dr. tb. főorvos terjesztette elő a *közegészségügyi viszonyokról* szóló jelentést. A jelentés szerint november hónapban Szegeden nagyon kielégítőek voltak a közegészségügyi állapotok. Amire még ritkán volt eset november hónapban, a születések száma 172-vel nagyobb, mint a haláleseteké. Százkilencvenen haltak el és ezzel szemben 362 születés volt, vagyis a népességi szaporulat: 172. Pedig a halálesetek növekedéséhez hozzájárult, hogy a harctérről idehozott katonák közül sokan haltak meg Szegeden.

A ragályos betegségek között a tífusz mutatkozott nagy számban. Huszonöt tífuszos eset fordult elő, ezek közt 14 katonánál. A kolera hét esetben mutatkozott; egy polgári embernél és hat katonánál. De a betegséget sikerült izolálni.

Törös Sándor, mielőtt jelentését megtenné, meleg szavakkal köszöni meg a főispánnak és a bizottságnak, hogy kinevezése alkalmából jó fogadtatásra talált és hangoztatja, hogy ezt jövő működésével igyekszik kiérdemelni. Működésében a méltányosság fogja vezetni és *Kedacic* nyomdokait követi. Ezután a jelentést terjesztette elő:

November hónapban egyenes adóban 375,563 korona, hadmentességi díjban 2519 korona csökkenés mutatkozott. Ezekben az ágakban a folyó évi november havi befizetési eredmény, a múlt évi ugyanezen hónapi eredménynél 378,083 koronával kedvezőtlenebb. Novemberben előirtak egyenes adóban 19,756,

van az élelmezés ellen, akkor a másik testvériesen segít rajta és amikor a németek étékrendjén valaim különös csemege van, akkor meghívják a magyarokat, akik viszont *testvériesen* megosztják német barátaikkal a közkedveltségü gulyás és pörköltet.

Három magyar önkéntes mondta el ezt nekem, fiatal, friss, harera vágó fiúk, akik egy darabig velem utaztak. Három napot töltöttek Boroszlóban, ahol századuk számára egyet-mást vásároltak; ott ünnepelték és megvendégelték őket és örültek, hogy eljutnak lövőárkaikhoz és német bajtársaikhoz.

Azon az állomáson, ahol kiszálltak, éppen akkor robogott be egy vonat, amely néhány sebesültet hozott, hat felsősziléziai gyalogost és egy magyar huszárt. A németek valamennyien csak a kezükön sebesültek meg, csak a huszár a lábán, de úgy látszott, hogy ez a seb sem volt veszedelmes. De megható dolog volt látni, amint a német katonák, akik maguk is kötőben hordták a kezüket, támogatták és róla gondoskodtak. Amikor a voroskeresztes nők teájukkal és vajkenyerükkel megérkeztek, természetesen *János testvérnek kellett legelőször belőle kapnia*. Majd hogy ők maguk nem tömték szájukba az ételt. És amikor ez a főfontosságú dolog véget ért, két német katonára támaszkodva bandukolt a magyar huszár a gyűjtő állomáshoz.

országos betegápolási adóban 815 koronát. Tárgyváltozás címén töröltek egyenes adóban 21375, országos betegápolási pótdobban 577 koronát.

Jánossy Gyula tanfelügyelő javaslatot terjesztett elő arra vonatkozólag, hogy a város belterületén miképpen lehetne az elemi oktatást biztosítani annak ellenére, hogy az iskolákat átalakították kórházaknak. Javaslatában azt kéri, hogy az ujszegedi kenderiskolát helyezzék olyan állapotba, hogy abban a katonák elszállásolhatók legyenek. Időközben már azonban ez megtörtént és így azok az iskolaépületek, amelyek elszállásolási célokra szolgáltak, felszabadulnak. Ezekben szerinte megkezdhető a tanítás. A tanítók és tanítónők szorgalmasan kiveszik részüket a társadalom munkájából. Az iskolák eddig 450 kilogramm paputot dolgoztak fel és 4978 koronát gyűjtöttek a tanulók, paputvászerzés céljaira. A katonák karácsonyára 2334 koronát gyűjtöttek össze az intézetek. A hadi-köicsönre 91.850 koronát jegyezték a szegedi iskolákban a diákok, a tantestületi tagokkal együtt. Jelentette továbbá a tanfelügyelő, hogy *Orkonyi* Ede dr. kuriai bíróval egyetértőleg újjászervezte a tanítói patronázs-bizottságot. A szabadoktatási bizottság pedig célszerű programmal újból megkezdte működését. Örvedetes fellendülés mutatkozik a kisednevelés terén és a most szervezett új állami óvóiskolák megnyitása legközelebb várható.

Harsányi Elemér királyi vezetőügyész jelentése szerint a szegedi törvényszék fogházában rend és tisztaság uralkodik; a fegyelem kifogástalan, szökés nem fordult elő.

Bagary Kálmán gazdasági felügyelő Szeged mezőgazdasági állapotára vonatkozólag tett jelentést. A gazdasági felügyelő jelentése szerint az időjárás az őszi munkálatok tartama alatt *igen kedvező volt*. A gazdasági munkálatok dacára a katonai hadifurakokat, kellő időben elvégezték. A város területén a szokásos területek buzával és rozssal bevetettek. A tavasziak alá való szántás és trágyázás folyamatban van, a kedvező időjárás folytán a munkálatok jól haladnak. Az őszi vetések a legnagyobb részben kikelték, erősek és bokrosak. Takarmánybőség nincs, azonban van annyi takarmány, hogy a gázdák állataikat jól kitelelhessék. Rovarkár nincs. A mezei egerek nagymérvű elszaporodása azonban a réteken és lucernásokban észlelhető.

Alexander Lajos főállatorvos arról tett jelentést, hogy az állategészségügyi viszonyok november hónapban jók voltak. Vas-